

OVSE PA Winter Meeting

Op 20 en 21 februari 2025 namen meer dan 240 parlementariërs deel aan de jaarlijkse Winter Meeting van de Parlementaire Assemblee van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE PA) in Wenen. De Nederlandse delegatie bestond uit Eerste Kamerleden [Farah Karimi](#) (delegatieleider, GroenLinks-PvdA), [Rian Vogels](#) (VVD), [Robert van Gasteren](#) (BBB) en [Boris Dittrich](#) (D66) en Tweede Kamerlid [Eric van der Burg](#) (VVD). De Wintermeeting vond plaats kort nadat tussen de Verenigde Staten van Amerika en Rusland gesprekken waren gevoerd over het beëindigen van de oorlog zonder daarbij Oekraïne en Europa te betrekken. Een belangrijk thema was daarom de veranderende geopolitieke realiteit in het OVSE-gebied. Naast de oorlog van de Russische Federatie tegen Oekraïne, werd gesproken over de rapporten die tijdens de jaarvergadering in Porto van 29 juni tot en met 3 juli 2025 aan de orde zullen komen, politieke gevangenen, persvrijheid en demografische veranderingen.

Geopolitieke veranderingen

Veel landen veroordeelden tijdens de Wintermeeting de uitspraken van de Amerikaanse regering over de Oekraïne en Rusland. OVSE PA-president Pia Kauma herinnerde eraan dat over slechts enkele dagen de Russische inval in Oekraïne drie jaar geleden is. Kauma merkte op dat er nu hernieuwde pogingen worden ondernomen om de oorlog te beëindigen benadrukte dat Oekraïne daarbij een centrale rol moet spelen., net zoals bij elke discussie over de toekomst van de Europese veiligheid nauw moet worden samengewerkt met de Europeanen. “Als parlementariërs moeten we waakzaam zijn voor pogingen om onze collectieve vastberadenheid te verzwakken,” zei ze “Onze boodschap moet duidelijk zijn: vrede kan niet ten koste gaan van gerechtigheid. Evenmin kan stabiliteit worden bereikt door agressie te belonen. Daarom moeten we de beginselen van zelfbeschikking, territoriale integriteit en het bredere fundament van onze veiligheidsarchitectuur actief verdedigen.” De nieuwe Secretaris-Generaal van de OVSE, Feridun Sinirlioğlu en Ambassadeur Vesa Häkkinen, vertegenwoordiger van het OVSE-voorzitterschap, spraken over de veranderende geopolitieke realiteit in het OVSE-gebied en benadrukten de blijvende relevantie van het oprichtingsdocument van de OVSE, dat sinds 1975 de basis heeft gelegd voor de beginselen van Euro-Atlantische veiligheid. Hiertoe behoren, zo zeiden ze, soevereiniteit en territoriale integriteit, de vreedzame oplossing van geschillen en respect voor mensenrechten en fundamentele vrijheden. Namens de gehele delegatie sprak Farah Karimi tijdens het debat op donderdag 20 februari. “Niet Washington, maar wij bepalen onze toekomst. We blijven vastberaden een vrij en onafhankelijk Oekraïne steunen, wat cruciaal is voor onze veiligheid en welvaart,” zei ze. Ook merkte Karimi op dat er niet over Oekraïne kan worden beslist zonder Oekraïne net zo min als Europa kan worden besproken zonder Europa. “Onze waarden, veiligheid en welvaart mogen niet ten prooi vallen aan brute machtspolitiek. Alleen door eenheid en vastberadenheid kan Europa sterk blijven,” sloot zij af. Tijdens de vergadering van de Standing Committee op 21 februari vroeg Karimi als delegatieleider namens de Nederlandse delegatie aan President Kauma of ze bereid was middels een statement duidelijk te maken dat geen vrede is zonder Oekraïne of zonder Europa.

Russische invasie in Oekraïne

Op 21 februari deelde speciale gast Vladimir Kara-Murza zijn ervaringen als politiek gevangene in Rusland en bedankte hij de OVSE PA en de bredere internationale gemeenschap voor hun voortdurende druk voor zijn vrijlating. Het streven van de OVSE, een ruimte voor vrede, veiligheid en democratie te creëren van Vancouver tot Vladivostok, lijkt vandaag verder weg dan ooit sprak

hij. "Waar geen democratie is, zal er noch veiligheid noch vrede zijn," zei Kara-Murza met een verwijzing naar Rusland. Hij besprak ook de benarde situatie van politieke gevangenen in Rusland, waarbij de snelst groeiende categorie degenen zijn die hebben geprotesteerd tegen de oorlog in Oekraïne. "Elke wapenstilstand in de oorlog in Oekraïne moet voorzien in de vrijlating van alle gevangenen, inclusief krijgsgevangenen, Oekraïense burgergijzelaars, ontvoerde Oekraïense kinderen en Russische politieke gevangenen die zijn opgesloten vanwege hun anti-oorlogspositie," aldus Kara-Murza. Hierna volgde het debat over de prioritaire uitdagingen voor de Europese veiligheid. Rian Vogels wees op het feit dat we ons op een cruciaal moment in de geschiedenis bevinden waar onze collectieve reactie de toekomst van Europa en daarbuiten zal bepalen. "De oorlog in Oekraïne is niet alleen een conflict binnen de landsgrenzen - onze gedeelde waarden van vrijheid, democratie en menselijke waardigheid worden op de proef gesteld," zei Vogels. Zij riep op tot eenheid en samenwerking, "Het is tijd voor eenheid en bij te dragen wat kan. We mogen onszelf nu niet verliezen in allerlei discussies over hoe Europa georganiseerd moet worden," aldus Vogels en zij riep op Oekraïne overal waar nodig te steunen en de diplomatieke inspanningen op te voeren voor een rechtvaardige en duurzame vrede. Boris Dittrich keek tijdens dit debat terug op zijn recente bezoek met het Parlementaire Ondersteuningsteam voor Oekraïne (PSTU) van de OVSE PA aan Kiev waar kort voor de aankomst in het parlement een raket van Noord Koreaanse makelij richting het gebouw was afgevuurd. "Het is bizar en onacceptabel dat Noord-Koreaanse soldaten op Europese grond vechten tegen een Europees land," zei Dittrich. Tijdens de gesprekken die Dittrich had in Kiev werd benadrukt dat er niet over Oekraïne zonder Oekraïne gesproken mag worden. Dittrich vroeg bijzondere aandacht voor drie OVSE-functionarissen die al in 2022 door Rusland gevangen werden genomen en veroordeeld tot lange gevangenisstraffen, "We moeten er alles aan doen om Vadym Golda, Maxim Petrov, en Dmytro Shabanov zo snel mogelijk vrij te krijgen," sprak hij.

Syrië

Als lid van de ad commissie migratie nam Karimi deel aan de vergadering op 20 februari waar uitgebreid werd gesproken over de ontwikkelingen in Syrië na de val van het regime van Bashar al-Assad en de gevolgen voor Syrische vluchtelingen in het OVSE-gebied. Ondanks het vertrek van Assad zijn er nog steeds risico's lieten de experts weten en er zijn uitdagingen op politiek, sociaal en economisch gebied. Ook zijn er zorgen over mensenrechtenschendingen bij de vervolging van voormalige leden van het Assad-regime. De crisis is nog niet voorbij, constateerden ze en riepen landen die Syrische vluchtelingen opvangen op om de beschermingsstatus van degenen in nood te handhaven en ervoor te zorgen dat terugkeer vrijwillig is. Het belang van voortdurende steun aan landen in de directe omgeving van Syrië, die de meerderheid van de 6 miljoen vluchtelingen opvangen, kwam ook ter sprake en zij wezen op de mogelijkheid van "go and see visits" om duurzame terugkeer te faciliteren.

Overig

Vogels woonde op 20 februari een side event bij over persvrijheid en verkiezingen, met aandacht voor de veiligheid van journalisten, de impact van online misbruik en desinformatie en de rol van onafhankelijke journalistiek. Dittrich was op dezelfde dag aanwezig bij een side event over politieke gevangenen waar Kara-Murza aangaf hoe hij tijdens zijn gevangenschap veel steun had gehad aan de brieven hij had ontvangen en hoe belangrijk het is dat politieke gevangenen weten dat er blijvende aandacht voor ze is. Speciale vertegenwoordiger Centraal-Azië Karimi had op woensdag 19 februari een ontmoeting met de permanente vertegenwoordigers bij de OVSE van Kirgizië, Turkmenistan en Tadzjikistan, en met OVSE-functionarissen van de Central Asia Desk. Op 21 had Karimi als Speciale Vertegenwoordiger een vergadering georganiseerd met de vijf

delegaties uit Centraal Aziatische landen waar vervolgactiviteiten zijn besproken in het bijzonder over de implementatie van de Boekarest verklaring. En marge van de vergadering werd de delegatie ontvangen door de (tijdelijk) permanent vertegenwoordiger van Nederland bij de OVSE, Suzanne de Groot.